

Bréf til Benedikts og Guðrúnar, bréfitari Pétur sonur þeirra, ágúst 1918 til júlí 1936, fyrri hluti

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Pétur Sveinsson

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Benediktarskjöl

Askja 5-2, Örk 4

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nakkur bréf frá
Petri Benediktssyni.

Lundum 5. ágúst 1918

Góði pabbi!

Ég þakka þér fyrir bréfið,
sem þú sendir mér. Ég hef^{nu}
líttar frettir til að segja þér.
Það er meira en hálfur mánu-
dur síðan farit var að slá
hérna, & en ekki er farit að
slá túnið hér. Það er farit að
slá túnið flestum bejum hér í
nágrenninu, en allsstaðar
held ég að þau séu illa-
spröttin.

Núna er þverá leið svo
að bændur meiga ^{ekki} veiða í henni.

og þykir okkur öllum leitinlegt
að fá aldrei lax eða silung.

A laugardaginn ^{dag} fór eg að smala
saman hestunum, svo að þeir
varu til i gær, því þá ~~var~~ ^{var}
var þarid á íþróttamótid á
Hvítarbakka. Þá eg þá að
raudanx fola fjöggra vetna gaml
ann vantadi. Eg fór svo að leita
að honum og komst að Guðna
bakka. Þar var mér sagt að
þolinu hefði ~~selt sig~~ þarid út
i þverá fyrir endann á gírd
ingu sem er á milli Hvítara,
fyrir neðan Kljáfoss, og þverár
skammt frá Guðna bakka. Því
eg þá við því eg vissi að þolinu
væri á leið fram á fjall. Í morgun

un fór. Guðmundur að leita
að honum. Hann lagði af stað
klukkan að ganga tíu og er ekki
kominn ennþá klukkan er orðin
fjögur.

A íþróttamótid á Hvítarbakka
föru þéðan öll systkinin og
þeir kaupmenn.

Nú hef eg ekki meira til
að skrifa þér. Eg bið að
heilsa.

Vertu nú bláður og sæll.

Þinn Þesur.

Kaupmannahöfn 31. nóv. 1931.

Góði fátí.

Þar sem skip fer heim á miðvikudag - afmælisdag þinn, - er víst vel við eigandi að senda ofurstutta kvæðju. Með þess að landamót er á morgun og stúdentafélagsfundur var í kvöld er þó ekki mikill tími til skrifta og þetta þér ómerkilegt, jafnvel venju fremur.

A stúdentafélagsfundinum í kvöld var það aðal málit, að Erlingur Ellingsen (kaupmanns) ræður bolsniðki, sagði ferðasögu frá Rússlandi og þótti þar flestir hlutir harla góðir. En af aukamálefnum má geta þess, að til mála kem, að félagið haldi upp á afmæli hins heilaga Þorláks með hangiketsati, og væru skipaðir menn til að hafa með hendi ~~st~~ undir brúning og sit

veganis. Líklegt er að eitthvað
verði úr þessu, en hvað sem
þú lítur þetti mér gott, að
fá sendan dælitum hangi-
ketsbita, sem eg gæti þá etit
með nokkrum vinum mínum.

Okkur verða engin vandræð-
is að fá það sotið. Mundu
þið eta frændfólk mitt á
"66" ekki geta séð af einu
lari? Í þessu sambandi hefi
komið upp umræða milli hinna
alþjóðlegustu manna hér,
um að mikitt afbragð væri að
fá að bragða hákarl á jólinum.
Súkur mín eru það helst nokkrir
dortlendingar, sem hafa mikinn
hug á þessu. Okkur kom saman
um, að ekki væri til neins að
biðja neinn að senda hákarl
aman en þann, sem fullt
vit hefi á þeirri vöru sjálfur, og
var mér talin öll framkvæmd

um það. Vildi eg þú gjarnan
að þú sendir mér dælitum bita
af góðum hákarli, ef hægt er
að fá hann í Reykjavík mína.
En hafði það umfram allt ekki
nema litit, þú að eg býst ekki
við, að auðvelt sé að geyma
þann varning í manna hústö-
um hér.

Eg mun í síðasta bréfi
eitthvað hafa minnst á deilu
þá, sem upp var komin um
skipun mína í stöðu mína
hér. Get aðeins látið þess
getið nú, að málið er óútkeljað
enn, en þó eru taldar líkur á,
að það fái hinn heppilegasta
endi fyrir mig.

Á öðrum persónulegum
féltum er víst ekki margt, nema
þetta venjulega um góða litan.
Þorkef undan Fjalli er hér keminn
frá Þýskalandi og sé eg hann
oft. Hann mun hafa einhver
áform all að reyna að

doktorsnafni hér, fyrir ritgerð á
þingsku um atvinnuþætti á Íslandi.
(Vit ekki nákvæmlega nafnið, en
er upphenta úr prófritgerð hans.)
Þeir föllum „professorar“, Þorkell og
jón Dúason eru mjög argir gegn
Hna Pálseyri fyrir ritinu hans
í síðasta Skíni. Telja Árna hafa
birt þetta þeim til svívirðingar,
— þó e. láta alla ljóð sjá, að
þeir hini hafi skrifat enn þá.
Ómerkilegri samasetningu en

þetta. Þegar ég minnist á ó-
merkilegar bækur minnist ég
þjóðvina félagsliókanna, sem
ég ætla að senda ^{after} vit fyrsta
tekifæri sem þá má takast að
Rostnatárlausu. Þurfa aðgælda
er varla eytandi á þær af nýju.

Skilaðu þökkum til mönnum
fyrir síðasta bnf frá henni, og
segðu, að þetta verði að skodast
sem baidabrigði bnf til hennar líka.
Þinn sonur þekur -

Herra bókavöndur

Benedikt Sveinsson

Skólavöndustíg 11 A.

Reykjavík.

SKILSBRIEF

Kaupmannahöfn 20/4. 1931.

Kæri faðir.

Skilaðu bestu þóttum
til mömmu þeir, tvö bréf, sem
ég hefði fengið frá henni. Geri
varla ráð fyrir et hafa tíma til
et skrifa henni né nokkrum
öðrum en þér í kvöld.

Hér er, eins og þú getur nemi
nikit talað um athund þá,
er á Íslandi eru að gerast,
og koma a fleiri „leitavör“ um
þá, nú, er áhuginn þeir bylt-
ingum á hinum enda saltfisks-
markaðsins og að dofna. Sædi
og þér eitthvað af þessum bók-
mentum með Þoga, syni Magnúss
Guðmundssonar, en er þu þu
þu er þu namí alt þu þu wílit hefí wílit rítad.

Éins og þú munt geta
séð af þessum blöðum, stóft
mínst á kenningu stjórna-
stæðinga um stjórna-
skrárbrótt,
og hefur Knútur Berlín haldið þess
fram, að um ekkert þesslikt
geti verið að ræða, þar sem
í 20. grein sé talað um þingraf,
en í 18. grein um þingslit, og
er þessu tvílikt. Þessi
þennan söng hafa síðan tekið
öll önnur blöð, - og meðal annars
forvaldur fjögurskeggar (Stæming)
í hinu taktlausu viðtali sínu
mit „Sósiáldemókratame.“
Þessi vel við eigandi, að eitthvert
blátt skammad: hann dreglega
fyrir þennan fálægðar dónaskap,
að vera að slatta sér fram í
innviðsdeilur annars

rikis, meðan hann er sjálfur
stærðandi ráðherra. —

Ég verð að jafna, að ég var
frá upphafi ~~í~~ i vafa um,
hvort, kenning þessa Berlins
veri rétt, þótti a. m. k. undar-
legt, að hin veri eins vafalaus
og hann létur á sér skilja.
Stef þessvegna dregit að mér
tvoir bækur um málið, auk
hinna íslensku lagabóka, er
ég hafði áður. Þessa tvoir bækur,
er ég hef fengið lánaðar á bók.
Safni, en bæta eftir Knúti Berlín,
Önnur er „Statsforfatningsret“
hin er eingöngu um þetta efni,
doktorsritgerð K. B. „Opplæsningsretten“

*Hefir áður áður og þess vegna að þessu
spáðum á milli, heldur áður blátt. Þessi.

nokkura grein fyrir viðurstöðum
þeim, er eg hefi komist að.

Það sem eg samferðist
fyrst um, var það, að ekkert er
að marka ummæli hinna dönsku
spekinga, sakis þess, at þeir
ganga út frá röngum forsendum,
er þeir mita við skilning á
dönsku stjórnskránni. - Hegg-
takið þingraf er nefnilega
ólíkt eftir þessum tveim
stjórnskrám. Á Íslandi hlýtur
þingraf að hafa þingslit í för
með sér. Hér í Danmörku er hins-
vegar at jafnadi aðeins önnur
deildin (Folketinget) rofin og í
grundvallarlögunum tekið fram,
að störfum hinnar deildarinnar
sé forstáð á meðan. Þegar þing

2/ kemur saman aftur halda mál
þau, er Fólksþingið hafði afgreitt,
áfram í Landsþinginu (at
fjarlögnum undanteknum, þau
eru stítt tekin fyrir alveg af
nýju). Þessi hugtaksminur
skirir skilningsleysi Dava á
afstöðu stjórnaandstæðinga í
þessu máli. Einn skýrir þann
En í hinum danska skilningi
er að leita skilnings þóns
kenningsritara (sem mun sækja
„vit“ sitt í Arup) og fleiri Íslendinga
hér.

Af þessu er hef. sagt
er ljóst, að athuga verður ákvarð.
ist. Stjórnaðskrárimar alveg
sjálfstætt, til at komast at
skynsamlegri niðurstöðu.

það er þá fyrst röksemdin
um það, hvernig ástandið var.

áður (sem t.d. sá vtri maður Jón
 Krabbe hefi berit fram í vottali
 vit mig). ~~Er það að vissu rétt,~~
 Ef fyrir 1920 setti stjórnskráin
 engar hömlur á réttinn til
 þingrofs, og þú ertvát skýra
 heimildina í 18. gr. sem allra
 þengst, ^{segja þessi meður.} — Til þess að þessi rök-
 send sé nokkurs virði verður
 þó að sanna, að miður sé
 varhugaust að rjúfa þing en
 slíta þú ^{l. ávortun} fyrir samþykkt fjárlaga.
 Verst eg að jata, að þetta atviti
 hefi eg enn eigi hugað til þrauta.
 Ef ákvæði ^{18. grein} stjórnskránnar en
 (per analogiam?) skilni svo, að
 stjórnin verði eftir þingrofi að
 kalla þing. Þannig væri þetta

Snemma til þess, að það geti
samþykkt fjárlög, og að þú þingi
megi ekki slíta fyrir en fjárlög
eru samþykkt, er þó e.t.v. semmi-
legt, að álita megj meiri ástöðu
til að banna þingslit en þing-
rof. Er þetta ekki lítilsverð
röksemd, en, sem sagt, hefi
ég ekki athugað þetta atriði
megilega vel.

Eitt má og færa fram á máti
þú að skýra ákveðið seilega
þröngt: það, að retturinn til að
njóta staðfundi Alþingi hefi
aldrei verið notaður á Íslandi,
og er þú ekki í 18-gr. fnum að ræða
neina takmörkun á þeim rétti, er

(þótt skilur sé eins og
andstöðuflokkar stjórnm.
vilja)

Einkasjálafn Þarna Benediktsson © Borgarskjalasafn Reykjavíkur
Kunningur, þ. e.

3 / Stjórnin, hefti notað áður;
En um nokkum réttar eins og
þingröfsréttar skiptis réttarvenja
miklu máli.

Þá er önnur helsta röksemdin
sú, að þingröfsheimildin væri
takmörkuð um of, ef 18-gr. næst
til þingröfs, - jafnvel mátti gera
heimildina algerlega einskis
við, með því að þingit neitadi
að samþykka fjárlög. Í þessu
sambandi er þess fyrst að geta, að
18. grein er af lögfræðingum ekki
skilin svo lókstaflega, að aldrei
megi slíta þingi, án þess að
samþykkt hafi verið fjárlög. Stjórnar-
skræin ^{gerist álf ráð fyrir slíkum þinghlutum} ~~er~~ þá ~~spáð~~ með ákveð-
23-gr., síðustu málsgrein, þar sem
~~talad er um að stundum megi~~
geta ráð fyrir geta út bráðingisfjárlög.

En það kemur fyrst og fremstst ef
fjárlög væri felld (þá væri að
minu áleti ekkert annað að
gera en að gjóta þing). Ef þing
gæli vegna ~~ekkert~~ einhverra or-
saka ekki lokið afgreiðslu fjár-
laga fyrir kosningar, - sem
ákveðið er í lögum, hvernig fram
skuli fara - yrði og að slíta
þingi. Loks er það, ef beinlínis
er fyrirsjáanlegt, að þingit getur
ekki komið sér saman um
nein fjárlög eða það dregur
að ástæðulaust langt fram yfir
hafilegan tíma að samþykka
fjárlög (og vinna ekki að af-
greiðslu þeirra). Þá hygg ég, að

*: að slíta þingi án þess að fjárlög sé
samþykkt.

einnig með slíta þingi - ~~eða~~
og verið í nær öllum tilfellum sjálf-
sagt að gjóta það. (Sbr. Réttsögu
Alp. bls. 563, „Þingi má^{nu} leiga slíta
fyrir en þú hefur verið til þrautar,
veittur kostur á að afgreita
fjárlög“). Þessi skilningur á 18.
gr. stj. skr. ætti að nægja til þess
að koma í veg fyrir, að þingit
misbeitti til minna ákveðinnu
um, að þú megi ekki slíta fyrir
en fjárlög sé samþykkt. * Sjá alls næstu
síðu. (at eiga
Einhver gæli sagt, að stjórnuin ætti
heimtingu á þú að geta rætt
þing hvenær sem veri, til að
koma í veg fyrir að þú. sem
henni en á mati skapi. Annars
þú þingrofsheimildin ekki fæst

að fullum notum. En þar til er
þú að svara, að Þingvæðisreglan
er atalreglan og þingrofsrétturinn
ekki sjálfsegðari en svo, að í
sumum mjög fjálslemdum länd-
um er hann ekki til - t.d. í
Bandaríkjunum og Noregi - og
við er hann ymsum höndum
háður, t.d. þurfa stjórndur að
heimta þingraf í Sviss, annars-
staðar er það önnur eða báðar
deildir, sem þurfa að veita sam-
þykki sitt. Það er þessvegna
engin fjarstaða, þótt þingrofs-

(Sjá næstu síðu á undan)

*Þegar svona stendur á ferdist
mér réttast, að þing væri rofið með
svo löngum fyrirvara, að vel
nægt til að afreiða frálag.

4 / heimildin sé bundin myg
ströngum skilyrðum. - Á móti
þessu kómi aftur röksending, sem eg
nefndi að framan, um að ökuð
er nýtt í stjórna-skránni á Íslandi;
því ^{í h.} meiri ástæða til að skýra það
þröngt þar.

Ég þykist eg hafa dregið
fram höfuðröksendis málsins,
en sjálfsagt hafa mörg kurl fleiri
komið til gæta heima. Af
því að eg þykist vita að tíva-
menn heima hafa „autoritétin“
hér megi fyrir sig, má benda á
að helsta íslenska „autoritét“
~~hafa~~ Einar Arnarsson, hafði látið
í ljós skotum sína á valinu, aður
en það var orðið deiluefni flokks,
og er hinn myg skýlaus (Rétta saga
Alþingis bls 533). - [Bjarni bróðir

hentli mér á þetta eital í bréfi, sem
eg fékk í gær. Sagði eg Krabbe það
og hann Sveini Björnssonur og
veit eg, að þeim þótti nýjg merki-
legt. Slefi eg hugsad mér að láta
þetta komast til konungsritara
jafnframt, en hann er í Krups-
túni sínu sagður nýjg eindreginn
í þu, að um stjórnskrárbrot sé
~~ekki~~ ^{ekki} ~~þu~~ ^{þu} rétta].

Níturstaðan hjá mér er
þu sú, að málið sé nýjg vafa-
samt, en geli e.t.v. verið undir
þu kinnit, hvort mérni ástæða sé
til að banna þinglit eða þingraf
áður en fjárlagaafgreiðslu er lokið.
Ef níturstaðan yrdi sú, að mérni
ástæða sé til að banna þingraf
(eða eins mikil)

er þu ljóst, að um brot á stjórnskrá
er að ræða. Sé mérni ástæða til
þess, eru líkurnar í hina áttina,
en þu engan veginn mikla
ástæða.

En við þessa lögfræðilegu
skotun vil eg bera þu almennum
athugasemd, að mér sýnist ó-
verjandi að fara svona norri
þu ysta, sem leyfilegt kann að
viðast, áv þess að nokkurt
alment samkomulag sé um
það hjá þinginu, að þannig megi
fara að. Í slíkum vanda er
ekki nýg að geta látið þu
lélega lögfræðing Björn Þorvaldsson
ljúsa yfir, að hann sé stjórnskrárbrot
þu samdómur.

Svona rukurs þingraf sýnist
mér yfirlætt mjög illa fallit. Og
ekki verður séð, að þar skem-
samlegu ástæður sem þessa
ma fyrir þingrafi, hafi margar
verit í þessu falli. - Eins
og Bjarni bróðir hefir nefnt í
bréfi, er þingrafist loks ~~alþýðulega~~
fjárhagslega óverjandi, eins og
á stendur.

Gen ræð fyrir, að Bjarni
skrif þér líka um lögfæð leger
hlit málsins. Éfi ég fengið
nokkur bréf frá honum um þetta,
er viðurstata ekki verit á kvæðinu.
Þó hefir hann, einkum í fyrsta
bréfinu, get. rétt fyrir, að allt sem
get hefir verit sé löglegt, en í
hinum bréfunum frá lögeit Banni
á mér þá skoðun.

5/ þegar og las í ^{metnaðar} ~~gætt~~ um
„rekkingarskefist“ frá sjálfst. og
jafnaðarmönnum til Rannings
datt mér strax í hug, að nú
mundu þeir ~~þessa~~ koma saman
og segjast vera Alþingi, ef þeir
hefist fengið svarit (sem ferrisfrá-
mætti vita að yrti neitandi). Jón
Krabbe sagði líka við mig í dag,
^{af þessa bróð} þat hann ^{þessi} byggist alveg við þessu
og töldum við það það „ken-
sekulent“ út frá ^{þessu} hinna afstöðu
þeirra. — Er nú fróðlegt að sjá,
hvat gerst hefir í dag, eða gerist
á morgun. — Ef þessi samkoma
verður hát, — sem er lögfærðilega
rétt, ef um stjórnarskrárbrót er að
ræða — skilst mér að bylting

hljóti að verða heima. Konungur
mundi ~~göta~~ neita að fallast á
stjórnarmyndum með þessum ~~stjórna~~
mönnum, og væri þá ekki um
annat að gera en að láta
hamm vaxtarlaust fara frá.

Manaskiptin í stjórni
muni vekja mikla undrun.
Sumir segjast sjá Asgeir á bak
vit þetta. Þeir halda, að það
sé hebragð frá Jónasi, en
hvernig bragðinu er varist skilur
enginn. Margar áðiskamir fleiri
eru til, og mundi ég nefna
það nánar, ef ekki kemist fram
múdi morgun.

Loks má geta þess, að ég
hefi um Krókaleitið komist að

þeir, að Krabbe var í audiens
hjá konungi í gær. Segja menn,
að þeir vilji sumir láta konung
fara heim, til að skella til
fríðar, en varandi verður ekki
af þeir. Held ég, ~~og~~ að það væri
misráðit þrá allra sjónamítt.

Er þá best að láta bréfinu
lokið með bestu kveðjunum.
Þinnur sonur Petur.

Það var karstri vest
at þú lítur klippa
nit í blöðum
frásögu og leitar
um sló þess þess
lykur verit gaman
at þú sitar þótt
akki í "komplet"

En þú þaf at
skrifa bláðmagn
og dagsemin
í bókunni í felldu

Herra
alpm. Benedikt Sver.
Skólavörðustíg 11.
Reykjavík.

Höfu, 29. maí 1933.

Elsku pabbi.

Bertu þakkið fyrir
bréf, sem þú átt hjá mér.
Þú miður hefi ég ekki haft
tök á að finna neina
greinargengt um nazism-
ann í Suðurljóðlandi
að senda þér. Éfast og
stórlega um, að nokkurt
ort af vti hafi verið um
efnið skrifat. Þönsk blót
lita vitanlega einhliða á
Suðurljóðlandsmál (án stór-
kostlegra æsinga þó) og
það væri undarlegt, ef
nazistar sjálfir skrifuðu
skynsamlega um þetta,
eitt allra mála.

Litist hefi eg séð af þessum nýju blöðum, sem þeir eru farnir að gefa út heima, þó t. blöð „Fransóknar“, sem var nokkurt bragðdauft, en e.t.v. ekki óviturlegt, þó. Cunctatorinn Ásgeir sýnist hafa sitt fram - eg hefi séð skeyti um samþykkt stjórnar- skrárfrumvarpsins í Md. —, en hvernig verða eigin- lega kosningarnar, sem fram eiga að fara í sumar? Setur „Midstjórn“ Fransóknarflokksins fram sína eigin menningu í blóða við þingflokkinn, eða hvað? Og er það ekki dálitit spaugilegt, þegar tveir stjórnaflokkar,

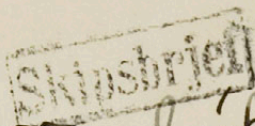
sem hafa komið sér sam- an um aðal-deilu málin, ganga til kosninga hvor gegn öðrum af hinum mesta vígahug?

Eg hefi hitt frændur vora, sem hér hafa verið á ferð. Sveinn Þórarinnsson kom til mín einn sunnudag og sat lengi hjá mér. ~~Eg~~ Eg ætlaði að heimsekja hann nokkurn síðar á vinnustofu hans, en hann var þá ekki viðstöddur. Eg hafði gaman af að hitta Svein og tala við hann, en nokkurt er ^{hann} einkennilegur og einfaldur á ýmsum sviðum. Þóris frændi kom og til mín og vorum við saman Fjó kvöld. Líkað mér ágætlega við hann.

Magnús Sigurðsson
er hér og hefi ég aðeins hitt
hamm á götu, en ekki haft
fækið til að tala við hann.

Ég hefi varla fleira
að skrifa að sinni. Sendi
Bjarna eitthvað af blötum
með Egget Guðmundssyni
listamanni (semilega)
en skrifa ekki.

Skiladu þertu
kæðum til allra heima
þinn sonur
Pétur.

Herra bókafróður

Benedikt Sveinsson

Reykjavík

Höfu, 24. febrúar 1993.

Góð þabbi:

Þetta þakkar fyrir
öll þau bréf, sem þú
átt hjá mér, og eins
fyrir hákarl og hartfisk,
sem ég fékk með Gull-
fossi síðast. Er, eins og
vant er, á síðustu
stundu að skrifa, svo
að bréfið verður handla-
ð mekkilegt.

Ég bænd til mín
hokkurum þjótlegum
mönnum á laugar-
dagshvöld til að eta
þetta gótgæti, sem þú
höfðuð sent mér. Það

voru þeir Jakob Benediktsson, meistari í Tönnu og grísku, Skrifstofingur, vísit frændi þíns gamla

jac., Haukur Oddsson, Hríseyingur, tók stúdents-
próf með Rönku, og loks
einn höfðingi af Lútu-
landi, Gunnar Sigmundsson.
-Ég hefi hitt G. þó nokkurn
sinnum og haft mjög
gaman af. Mér vortist
hann slampast á það
lumpá, eins og á þingi
fordum, að hafa furðu
heilbrigðar skotamið á
mörgum málum. Þeir
hefi verið getir um þennan
hans í blöðum og kemur
semilega viðtal við hann
í "Þeslingi" áður langt
úr lídum.

Hétan eigi margt
líðinda. Ég hefi stoppað
að mestu við influensu
þá, sem gekk" hér í bæ
fyrir skemmstu og tók
allur arga. Var að vísu
Kvefður og illa upp
lagður til vinnu í nokkra
daga, en það er nú löngu
kemið í lag.

Ég hefi nú ákveðið
að hafa brústaðaskifti
og nýja flytja búferlum
á morgun. Ölla mi að
búa í Breiðgötu, mitt

á meðal stærstu manna
Könungsveldisins (til skýf-
ingar: Hotel Phönix, þar
sem Gunnar Selur býr —
eitt alfinasta gisti hús
bajarins — er 20 skref frá
himnum nýja bústað mínum
Amaliuborg, þar sem Kristján
býr, er, og 20 skref frá, í
aðra átt). Ástæðan til
bústaðaskifta minna
er eingöngu sú, að mér
þykja minnandi heims-
kynni mín of ufarlega
í bænun, einkun nú,
er ég hef mjög mikið
að gera og tími þess ekki
að eyða hálfum og heilum
klukkustundum í

2/ sporragnatérðis. - Ég gæti
trúast, að ykkur heima
þætti þeim stundum
betur varist til bréfa-
skrifta, og mætti e.t.v.
til samsvægar þessa.

Sé mér ekki fært
að skrifa meira, ef
bréfið á að ná Lyru,
þótt margt mætti segja
um ástandið almennt,
sem aldrei hefur verið
þetta né vitlausara en
nú.

Ég á að skila
kærum þökkum fyrir
veðlinguna til mínna.

Þið hefur hana ennfremur
nu að skrifa mér, hefur
Kafeldóttirnar kostuð.

Bestu kvæði til

ykka allra.

Þinn sonur
Pjetur

ný útanáskrift:

Bredgade 47 II: t. h.

København K.

Danmark

Ítöfu, 31. marz 1933.

Kæri pater,

Bestu þakkið fyrir tvö

bréf, sem mér bárust frá þér í morgun. Leitt, að frétta um veikindi ykkar heima, en ég vona, að þið verðið öll skórin saman" áður en þetta bréf kemst heim.

Héðan að vanda fátt tíðinda. Fer vel sunn mig á hinum nýja bústað mínum, - þegi legra að mörgu leyti að búa í miðbænum en í útjaðri bæjarins. - Er núna að koma af 'Íslendingafundi, eða „landamóti“, eins og það er nefnt hér. Steinhólr Sigmund-

son kemari frá Akureyri, son-
ur Sigurðar barnaskóla stjóra,
hélt þar fyrirlestur um ferð
í Þdádahvanni í sumari og
sýndi margar góðar skugga-
myndir. Var skemmtilegt og
fróðlegt. Einnig söng Elsa
Sigfúss (Einarssonar) nokkra
söngva. Talið semilegt, að
him verði talsvert söng-
kona. — Á fundi í ísl.
stúdentafélaginu mi fyrir
fáum dögum var Gunnar
Gunnarsson kjörinn heitus-
félagi. Hann las upps svo
litið sögulprot á fundinum,
talsvert knúttit. — Gunnar
er miklu getslæpri maður
að sjá, heldur en ég hefð.
hugsað mér.

Eg sé, að þú ert ekki
hrifinn af norsku samningun-
um, og get eg þar tekið undir
með þér. Er að visu erfitt eta
nær ógerlegt annað en að
samþykkja samninga eins
og á stendur, en hræddur
er eg um að þeir góðu menn
Ólafur Thors og Sambands-
fúrbarinn hafi látið snúa
á sig. Íslendingar sýndust
samkvæmt eðlilegum reglum
eiga að hafa töglin og hagsel-
innar í þessari viðureign,
þar sem verðlunarjöfnunin
er Norðmönnum svo ný og í
hög og þar sem högt hefti
verit að gera Siglingum
þeirra fyrir Ísland slæmar
skráverfur okkur að skaðlausu.

En við höfum gersamlega látið
í minni þokum í vísun-
inni. Viðurkennt rétt Mord.
manna til að takmarka inn-
flutning á íslensku kjöti og
í raun réttir boðist til að
minnka hann sjálfir með
ári hverju. Og í þokkarshýni
fyrir að þeir banna okkur
ekki ~~öll vísun~~ með öllu
að selja kjöt á norðum
markaði veitum við þeim
fríðindi, sem þeim eru á-
reiðanlega nýjög mikils
virði og geta orðið okkur til
stórskada. - Við þetta bætist,
að samningurinn er að
forni til skammarlega bág-
borinn, og áreiðanlega miklu
bágborinn en þörf var á. T.d.
er - vafalaust fyrir einbeiran
klaufaskap - aðeins í þámu

2 / greinum Falað um norsk
sildveiðaskip, en víða um
norsk. fiskiskip. Þetta er Nord-
mönnum til einskis gagns
en okkur til bólvunar, þar
sem Englendingar og Frakkar
geta nú heimtað sama
rétt fyrir botsvörpunga
sína samkvæmt sumum
greinum samningsins. Einn-
stökku greinar (ein eða tvær)
eru svo illa ortatar, að þær
virðast eða geta virðast,
sagt, — gefa miklu meiri rétt
en þeim er ætlað að gefa
(t.d. greinin um rétt til
að nota ~~báta~~ veiðibáta til
flutninga á höfnunum inni).

Asgeir var náttúrulega
mjög klókur, er hann valdi
svo menn til Molegstarar,

að öruget var fyrirfram, að
hverjir þeir samningar er
þeir gerði, næð samþykki
flokkaanna. En gagnlegra
hygg eg þó að það hefði
verit landinu að reyna
að ganga svo frá, að sam-
ingarnir hefði verit fram-
bærilegir að efni til. Eins
og eg hefi áður sagt, virtust
Íslendingar hafa aðstöðu
til að ná miklu betri sam-
ingum, og eg efast alls
ekki um, að Sveinn
Björnsson hefði get betur
en að fylla rúm þeirra
Kappanna beggja, Jóns og
Ólafs, ef hann hefði verit
sendur til Noregs. — En þá
var Tímaritsstjórnin náttúr-
lega, með kutum í kverk-

inni, eins og vant er,
gagnvart Asgeiri. — Xó ég um
það að sinni.

Annad atriði, sem
þörf varí að hveifa við ein-
hveru, sem aðstöðu hefi
til að fá það lagfest, er málit
á íslenskum milli ríkja sam-
ingum. Það er náttúrlega xfítt
oft og einatt að þýða slíkt
plógg á íslensku. En þó ætti
að vera óþarft að hafa þessa
samninga fulla af þeim
máleysum, ritvillum, ósam-
ræmi í stafsetning (eg hefi
aldrei séð þá lögboðnu staf-
setning í nokkru plaggi frá
stjórnarráðinu), kommuvillum
o. s. frv. Við höfum stundum
verit að lagfa ofurritið

upp á þessar gersemar í utan-
ríkisráðuneytinu (eg og Jón Krabbe)
en leiðréttnu þó helst ekki
nema skattemdaviður. og
samleiðurinn er sá, að
höndunum er í flestum til-
fellum kastad svo til þess-
ara þýðinga, að engin
mynd getur orðit á leið-
réttningum, það þarf að senuja
allt um. - Komit hefir til mála,
að utanríkisráðuneytið gefi út
safn af þeim samningum,
sem Ísland hefir gert eftir
1918. Mundi eg semilega, ef
af verður, koma þar nálægt
þrófarkalestri, og kvíði samant
sagt fyrir að sjá allar þær
ambögur.

Óg að minni. Skífa
ekki öðrum. Kveður.

Þinn sinni

Pétur.

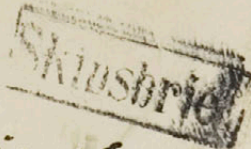
ZK

KAUÐIÐ ISLENZKAR
VORUR

Herra bókarvörður

Benedikt Sveinsson

Skólavörðustíg 11a

Reykjavík

Pétur Benediktsson
Bredgade 47 II 4h.
København K. Denmark.

Höfn, 30. október 1933.

Elsku pabbi,

Bestu þakkir fyrir

tvö bréf, sem þú átt hjá mér.
Einnig þakka ég kærlega Egils
sögu. Ég hefi lesið nokkurn
hluta formálsins, en er þó lokit
við hann nú, með því að
ég hefi haft all-mörg járn
í eldinni, sem oft vill verða.
Mér þykir útgáfan myndarleg,
og er vafalaust gott að þú
svona útgáfu á Íslandi
(þ.e. með formála og skýring-
um á íslensku) af sem flest-
um Íslendingasögum. Þó
að söguvarar sé vitanlega
hinnar sömu í útgáfu Sig.
Krishj. er þó mikill munur
að fá ítarlegar skýringar

og rökilega formála til skil-
ingsauka (og vit eg ekki með
þessu gera á neinu hátt
litit úr þeim formálum, sem
þú ritaðir að nokkrum sögum
í útgáfu S.K. En það liggur í
hlutarins eðli" að þeir gótu
ekki orðit eins rökilegir og
æskilegt hefdi verið).

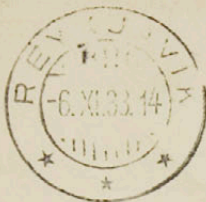
Eg man ekki hvort
eg hefi þakkað Þjóðminnissélagið
og Bókmennta félags bækur. Haf-
eg eigi gert það áður, geri eg
það nú. Mér sýnist að svo
megi segja um Andvarð og
Almanakið, sem æ hefir verið
sogt um Alþingi, að "það
hefir aldrei verið ómerkilegra
en í ár." Fimmta bindi af
J.S. Páls hefi eg eigi lagt út
í að skera upp úr. Eg las
1. bindi forðum í Reykjavík
og hefi gert ítrekaðar ~~til~~ at-
rennur til að byrja á

2. bindi. En við hvernja ^{nyrja} at-
rennu kemst eg skemmra
en næst á undan. - Eg sé
af ritdómi í Skírni, að þú
hefir lesið allt ritit. Þykir
mér samnast það, sem Páll
sagði um þig forðum, að
þú hefir ólíkan smekk öll-
um öðrum mönnum á
því, hvaða bækur þú velur
þér til lestrar: þegar aðrir munu
lesa skáldsögur eða reysara
í rúmi sínu, lest þú orða-
bækur og nafna registur. -
Eftir því sem eg þá séð, er
bókin um Jón Sigurðsson
óskrifuð. Það sem Páll
hefir gefið út, er drög
til sögunnar, ásamt nokk-
urum - einnatt mjög ó-
heppilegum og oft ósmekk-
legum - atvikaendingum.

Hiðan er alls ekkert
að fréttu. Hér líður ágætlega
eins og alltaf. Af löndum
munn ekkert að fréttu og
almenn tíðindi munu þú
sjá af blöðum, er ég sendi
Bjarna. Ég er farinn að
hlakka til að koma heim,
þótt ekki geti orðið löng
vitðvöl að sinni. Ef
ég gæti eitthvað keypt og
haft með mér, sem ykkur
verði þægð, að fá, vil ég það
auðvitað fúslega. En þú þurf
þú að skrifa mér um það
hit bráðasta og eigi síðar
en með Gullfossi.

Bestu kveðjur til allra
heima, fyrst og fremst til
mómmu. Þinn sonur

ENZKAR
UR

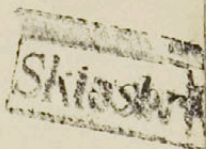

NOTIDISLENZK
SKIP

KAUR
V

Herra bókaþóður

Benedikt Sveinsson

Skólaþóðustíg 11a

Reykjavík.

Pjetur Benediktsson
Fredericiagade 314
København K. Danmark.

Höfu, 6. febrúar 1935

Ælsku pater.

Nú er orðið all-

langt síðan eg hefi skrifað þér eða mömmu, og rannar álíka langt eða lengra síðan eg hefi fengið einu frá ykkur.

Við eg byrja á að óska ykkur til hamingju með þennan nít ykkar, sem ólöf skrifað okkur að það hefi í síðasta mánuði. Okkur var skrifað

at Kristjana hefti verið veik
nokkuð lengi á eftir, en
sölu mágu hennar, sem
hér kan fyrir nokkrunum dög-
um, sagt, at henni hefð
verið batnað, og hann
fyr at heiman. Er vonandi
at það sé rétt hermt.

Héðan at vanda
fátt at fréttu. Hermann
hefi eg séð en lítt talað
við hann. Hefir hann
þó verið hinu elskuleg-
asti er við höfum hittit.
Mér er sagt, at stjórnin hafi
i byggi at láta Ísland
gangna í þjóðbandalagið
nú á þessu ári. Heldur
þykir mér það óþarft og

illa ráðið nú á þessum
tímanum. Þótt sömi banda-
lagsins hafi heldur aukist
á síðasta ári, svo at ekki
sé bein skömm at vera
í þrí mína, virðist á
hinu böginu gagnit
vera ákaflega, næstum
óendurlega lítit. Ef menn
halda heima, at andveldi
vert at koma fram í slækt-
um merkis málum eins
og rímkum landhelgiunar
eða slíku, bygg eg, at
mönnum skjáttlist mikil-
lega. Menn mundu alls
ekki taka eftir Íslandi
í þessu, og þótt við værum
at veldra um eitthvað,

veri varla hægt að bráast
við öðru en hinu vana-
lega „diplomatiska“ svari,
að málið ~~þ~~ skyldi rann-
sakað vinsamlega ~~er~~
heim kœnni. Slíkum rann-
sóknunum verður aldrei
lokið, þegar lítil magnar
eiga í hlut. - Viturlegri
~~er~~ hugmyndin um verzl-
unarvindræka í Mið-
evrópu. Ef í það ~~er~~ valinn
samilegur maður, ætti
hann að geta gert mik-
ið gagn.

Annars eru oft
spaugilegar hugmyndir
manna viðrikiandi

2/

utanríkisverðun
 og samningum, er
 þann koma í blót-
 um heima. T. d.

er ekki sjaldgæft að sjá
 kröfur um að tekni
 sé upp hit brátaða sam-
 ingar við helstu viðskipta-
 lönd Íslands, til að
 "tryggja" sölu afurta,na,
 t. d. minnis mig að eg
 hafi séð þessa kröfirt
 um samninga við Portu-
 gal og ~~Sp~~ Ítalíu. En sam-
 leikurinn er sá, að við
 megin þæna hvern
 degi, sem við þurfum
 ekki að semja við
 þessi lönd. Það er

ekki hægt að fá afurðasölu
sína tryggða ókeypis, og
hvat eigum við að bjóða
þessum þjóðum? Við get-
um þó ekki lifað ein-
vörðungu á salti og víni.
Auk þessa virðist það
mí svo, að þar þjóttis, sem
„fryggja“ afurða sölu
með samningum, sé lög-
ðrif svo séðlega vel sett-
ar. T.d. gerði Portúgalsmenn
samning við Norðmenn
í haust, og áttu Norð-
m. a. að kaupa fyrir af
portúni en fengu í stað
þess loford fyrir 40% af
saltfiskinnflutningi Portú-
gals, gegn því verð er

greitt væri á heimsmarkað-
inum. Nú er það svo, að
samskonar fiskur er ekki
seldur annarsstaðar, og
hafa þeir orðið endalauss
deilir um það, hvat verðit
á heimsmarkaðinum væri.
Nú stundast er sú, að
situr samningurinn
var gerður í september,
hafa Norðmenn til tölu-
lega mjög lítið selt í
Portúgal, en Íslendingar
og Kjöfundna landsmenn,
er hvorugur hafa samninga,
hafa selt nokkurnveginn
óhindrað. - Samningar
eru heilagis!

Ég hefði séð bók Sög-
eggjers hjá Klemensi Tryggva-
suni. Er S. greitt nú orðinu
alveg æt, að gefa þetta út?
Litlega - og vinnandi - er
þessi bókasútgáfa hans
tákn þess, að hann hafi
i hyggju að láta þjóð-
málin i friði fyrst um
sinn og kannaðe "for good"
eins og Englendingar segja,
~~og það er það~~ Er list ó-
þarft að hafa fleiri orð
um það.

Að lokum berðu
kveðjur okkar Guðrínu
til allra heima.

Þinn sonur

Pétur